

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Важливою складовою реалізації завдань фінансового менеджменту підприємства є проблема забезпечення достатніми обсягами оборотного капіталу. Це передбачає розробку відповідного механізму їх планування і поповнення відповідних активів, аналіз ефективності використання.

Управління оборотними активами включає такі етапи:

- отримання інформації щодо складових оборотних активів за звітний період;
- дослідження причин, що викликали сповільнення обіговості оборотних активів;
- впровадження сучасних методів управління оборотними активами підприємства;
- моніторинг поточного стану найважливіших елементів оборотних активів у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства.

Здійснюючи розробку та втілення політики управління оборотними активами, слід враховувати, що вони покликані сприяти забезпеченню безперервності й ефективності поточної діяльності підприємства. У процесі аналізу стану оборотного капіталу слід приділяти особливу увагу дослідженню таких його складових: виробничих запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів, готової продукції.

Одним основних елементів оборотного капіталу є виробничі запаси підприємства, що включають у себе: сировину і матеріали, незавершене виробництво, готову продукцію, інші запаси. Формування запасів підприємства приводить до збільшення його загальних витрат. Ці витрати зумовлені необхідністю зберігання запасів на складі, ризиком їх втрат та зменшення ринкового попиту, а також з необхідністю врахування втрат внаслідок тимчасого виведення коштів з обігу (так звані інвестиційні витрати). У той же час рівень запасів повинен бути достатнім для того, щоб створити умови безперебійної виробничо-господарської діяльності підприємства. При розв'язанні даного завдання фінансовий менеджер повинен використовувати методику визначення оптимального розміру замовлення та інші, які даватимуть можливість прийняття правильних управлінських рішень.

Важливим аспектом управління оборотним капіталом є менеджмент дебіторської заборгованості. До завдань фінансового менеджера з управління дебіторською заборгованістю відносяться виявлення фінансових можливостей надання підприємством товарного (комерційного) або споживчого кредиту, а також визначення складу й оцінки потенційних дебіторів. У ході цього етапу оцінюється кредитоспроможність клієнтів за певною системою критеріїв, а саме їх репутація, обсяг господарських операцій з клієнтом; платоспроможність клієнта; результативність господарської діяльності підприємства; надання застави. Результатом оцінки є розподіл клієнтів за групами ризику.

Дослідження стану оборотних активів та їхніх окремих елементів, а також показників їх оборотності дозволяє підвищити ефективність використання коштів у поточній діяльності підприємства; визначити ліквідність балансу, тобто можливість своєчасного погашення короткострокових зобов'язань; з'ясувати напрямки вкладення чистого оборотного капіталу протягом фінансового циклу для оцінки надлишку або нестачі окремих елементів оборотних коштів.